

Book review

บทวิจารณ์หนังสือเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้สำหรับการวิจัยทางการศึกษาในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล

TECHNOLOGY TO LEARNING FOR EDUCATIONAL RESEARCH IN DIGITAL TRANSFORMATION

ผู้เขียน เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม (ปี 2565 จำนวน 277 หน้า)

วิจารณ์โดย ธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว*

Thanarak Santhuenkaew*

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมการเรียนรู้ ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10240 ประเทศไทย

Master of Education Program in Digital Technology and Learning Innovation, Department of Educational
Technology, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240 Thailand

Journal of Industrial Education. 2025, Vol. 24 (No. 1), <https://doi.org/10.55003/JIE.24102>

Received: April 25, 2025, | Revised: April 26, 2025, | Accepted: April 27, 2025

รูปที่ 1 ปกหนังสือเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้สำหรับการวิจัยทางการศึกษาในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล

ABSTRACT

The book "Technology to learning for Educational Research in Digital Transformation" is written with the author's strong intention to share knowledge and experience as an educational technologist and communicator. Drawing from extensive research in media design and organization, the author synthesizes and organizes insights into the use of technology for learning in educational research, aligning with the needs of digital transformation. Upon reading the original book, I recognized its value in effectively conveying knowledge and research examples that benefit various audiences, including researchers, instructional designers, academics, and students. These readers must adapt their teaching methods to modern approaches, particularly technology enhanced learning. The book provides valuable content and insights that help readers achieve their expected learning outcomes through the research process, fostering the development of new knowledge. Moreover, the book offers a useful perspective on improving teaching and learning by integrating technology to support diverse learners. This results in research that is highly beneficial for those interested in the field.

บทคัดย่อ

หนังสือเรื่อง “เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้สำหรับการวิจัยทางการศึกษาในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล” เป็นหนังสือที่ผู้เขียนมีความตั้งใจที่จะถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ในฐานะเป็นนักเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาและประสบการณ์ที่ได้ทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและจัดระบบสื่อมาอย่างต่อเนื่อง มาสังเคราะห์เรียบเรียงเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในการวิจัยทางการศึกษาที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล เมื่อได้อ่านต้นฉบับหนังสือเล่มนี้ ได้เห็นถึงคุณค่าของหนังสือที่สามารถส่งผ่านความรู้ และตัวอย่างงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่ว่าจะเป็นนักวิจัย นักออกแบบการเรียนการสอน นักวิชาการ ตลอดจนนักศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนให้ทันสมัยมากขึ้นซึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี โดยสามารถนำเนื้อหาสาระและองค์ความรู้ต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้เพื่อผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยอาศัยกระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการที่ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ ทำให้ผู้อ่านมีมุมมองที่เป็นประโยชน์สามารถต่อยอดพัฒนาการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับการนำเทคโนโลยีที่สนับสนุนผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดงานวิจัยที่มีประโยชน์กับผู้สนใจเป็นอย่างดี

บทที่ 1 ภาพรวมของวิจัยทางการศึกษาในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล

ผู้เขียนได้มีการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับภาพรวมของกรวิจัยทางการศึกษาในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล ว่ามี พัฒนาการอย่างไรโดยจำแนกตามวิวัฒนาการสื่อตั้งแต่ยุค 1.0 2.0 3.0 และ 4.0 ซึ่งพัฒนาการของ สื่อจะสอดคล้องกับพฤติกรรมของคนแต่ละช่วงวัยในปัจจุบันตามสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยี ที่มีการเปลี่ยนแปลง ทำให้การออกแบบการวิจัยทางการศึกษาสามารถผสมผสานความรู้ กิจกรรม และเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มได้สะดวกรวดเร็วขึ้น

บทที่ 2 แหล่งข้อมูลดิจิทัล

ผู้เขียนได้มีการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลดิจิทัลซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการวิจัย แหล่งข้อมูล ต่าง ๆ ได้ถูกนำไปใช้ในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ เป็นต้น ที่เชื่อมโยงแหล่งข้อมูลหลากหลายทั่วโลกไว้บนอินเทอร์เน็ต โดยแบ่งแหล่งข้อมูลออกเป็น 2 แหล่ง ได้แก่ 1) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้จากการรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหรือแหล่งที่มาโดยตรง และ 2) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งได้จากการที่ผู้อื่นรวบรวมไว้แล้ว ซึ่งการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำให้การจัดการแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทำให้การรวบรวมข้อมูลสะดวกรวดเร็วขึ้น โดยเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ผู้วิจัยสามารถเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ได้ด้วยตนเอง

บทที่ 3 ยุบิควิตัส : สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนสำหรับการวิจัยทางการศึกษา

ผู้เขียนได้มีการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนสำหรับการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งสภาพแวดล้อมยุบิควิตัส เป็นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานให้หลากหลายมากขึ้น เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาบนหลากหลายอุปกรณ์ โดยมีกรยกตัวอย่างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 6 สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบผสมผสาน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสมือนจริง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้โมบาย สภาพแวดล้อมการเรียนรู้บนคลาวด์ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบปรับเหมาะ และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งในแต่ละสภาพแวดล้อมมีการอธิบายแต่ละสภาพแวดล้อมชัดเจนมากยิ่งขึ้น พร้อมยกตัวอย่างงานวิจัยแต่ละด้านพร้อมภาพประกอบเพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพได้อย่างเป็นรูปธรรม

บทที่ 4 เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้สำหรับการวิจัยทางการศึกษา

ผู้เขียนได้มีการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่สนับสนุนการเรียนรู้สำหรับการวิจัยทางการศึกษาที่ผู้สอนส่วนใหญ่เลือกใช้โดยประยุกต์ใช้จากสิ่งที่มีอยู่แล้ว โดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีเพื่อการวัดและประเมินผล พร้อมตัวอย่างเทคโนโลยี จุดเด่นของระบบและตัวอย่างการนำไปใช้ในงานวิจัย

บทที่ 5 การเรียนการสอนเชิงรุกที่ใช้ร่วมกับเทคโนโลยีสำหรับการวิจัยทางการศึกษา

ผู้เขียนได้มีการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเรียนการสอนแนวใหม่ที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและทักษะ มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ “การเรียนรู้เชิงรุก” ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้สร้าง ความเข้าใจด้วยตนเอง และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างยั่งยืน โดยยกตัวอย่างการเรียนรู้เชิงรุก 2 รูปแบบ ได้แก่ เกมมิฟิเคชันและการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา ซึ่งแต่ละรูปแบบมีรายละเอียดและตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 6 การออกแบบนวัตกรรมสำหรับการวิจัยทางการศึกษาในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล

ผู้เขียนได้มีการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการออกแบบนวัตกรรมสำหรับการวิจัยในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล โดยเน้นการวิจัยเชิงการออกแบบ ซึ่งเป็นวิธีวิทยาการวิจัยเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้วิจัยและผู้ปฏิบัติ ซึ่งเป็นวิธีวิจัยที่ใช้กับบริบทการเรียนรู้ที่มีสื่อเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยมีการเปรียบเทียบการวิจัยเชิงการออกแบบกับการวิจัยแบบเดิม ลักษณะสำคัญและการประยุกต์ใช้ในการออกแบบนวัตกรรมการศึกษา

บทที่ 7 จริยธรรมสำหรับการวิจัยดิจิทัล

ผู้เขียนได้มีการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับจริยธรรมสำหรับการวิจัยดิจิทัล ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ในการ ทำวิจัยในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลซึ่งมีข้อมูลมากมายมหาศาลให้เลือกใช้บน อินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้ข้อมูลที่มาจกหลากหลายช่องทางให้ถูกต้อง การจัดการข้อมูลต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณจะทำให้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง โดยแบ่ง ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ จริยธรรมการวิจัยและจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่ง 2 ส่วนนี้ นักวิจัยจำเป็นต้องกระทำอย่างถูกต้อง ซื่อสัตย์ ระมัดระวังและรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้กระทำ เพื่อให้ได้คำตอบของงานวิจัยที่สะท้อนความจริงและไม่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผลงานวิจัยในระบบสารสนเทศที่นำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย

บทที่ 8 แนวโน้มการวิจัยทางการศึกษาในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล

ผู้เขียนได้มีการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษาในการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัล มีแนวโน้มที่พัฒนาในหลากหลายรูปแบบ ให้สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางความคิด ความเชื่อ และวิธีการเรียนรู้ ทั้งการยกระดับการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกันและสามารถศึกษาได้ตลอดชีวิต โดยบูรณาการองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีทักษะการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นครูมีอาชีพที่สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ได้จริง ตอบสนองกับความต้องการของสังคมต่อไป

จากรายละเอียดของเนื้อหาหนังสือจำนวนทั้งหมด 8 บท ผู้วิจารณ์มีความคิดเห็นว่า หนังสือเล่มนี้เป็นแหล่งความรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้สำหรับการวิจัยทางการศึกษาในยุคการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล ผู้เขียนได้อธิบายประเด็นสำคัญในแต่ละบทอย่างชัดเจนและเป็นระบบ เนื้อหาที่มีความทันสมัย เหมาะสำหรับครู อาจารย์ นักวิชาการ นักศึกษา รวมถึงผู้ที่สนใจด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการวิจัยทางการศึกษา โครงสร้างของหนังสือมีการเรียบเรียงอย่างเป็นระเบียบ เข้าใจง่าย โดยแต่ละบทมีการอธิบายเนื้อหาอย่างละเอียด พร้อมยกตัวอย่างงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ ซึ่งช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและเปิดมุมมองใหม่ให้กับผู้อ่านได้เป็นอย่างดี หนังสือเล่มนี้จึงถือเป็นคู่มือสำคัญสำหรับผู้ที่ต้องการพัฒนาทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการวิจัยทางการศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

Mingsiritham, K. (2022). Technology to learning for Educational Research in Digital Transformation. (in Thai)

“ข้อคิดเห็น เนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาในบทความถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน”